

EJKK-HÍRLEVÉL

Az NKE Eötvös József Kutatóközpont hírlevele

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
LUDOVIKA

LUDOVIKA
SZÁRNYÉPÜLET
UNIVERSITY OF PUBLIC SERVICE
LUDOVIKA
LUDOVIKA SIDE BUILDING

EJKK-hírlevél 11. szám

Alcide De Gasperi: hiteles kereszténydemokrata, aki egész Európa számára példa

A Vallás és Társadalom Kutatóintézet és a Molnár Tamás Kutatóintézet nemzetközi tudományos konferenciát szervezett Alcide de Gasperi olasz kereszténydemokrata politikus halálának 70. évfordulója és az Európai Unió keleti bővítésének 20. évfordulója alkalmából. A konferencia előadói – többek között Michael Severance, az Acton Institute igazgatója, Jørgen Møller, a dán Aarhusi Egyetem professzora, Rosario Forlenza, a római Luiss Egyetem

professzora, valamint Martin Schlag, a minnesotai St. Thomas Egyetem oktatója – a vallás, a társadalom, a politika és a kormányzás viszonyrendszerét, valamint a kereszténydemokrácia múltját és jelenkori kihívásait elemezték, kiemelve a kereszténydemokrata mozgalom eltérő életútját Nyugat-, illetve Kelet-Európában.

[Bővebben](#)

Aktualitások

John Finnis: „A minden ember szívébe beleírt természetes erkölcsi törvény helyes megértése elengedhetetlen a stabil társadalomhoz.”

A Politika- és Államelméleti Kutatóintézet az MCC Alkotmánypolitikai Műhellyel szervezett nemzetközi konferenciát a kortárs természetjogi gondolkodásról. Az esemény első délutánján a Fiatal Kutatók Fóruma keretében pályakezdő tudósok mutathatták be a természetjogi gondolkodással foglalkozó munkájukat, míg a konferencia két további napján jeles brit, egyesült államokbeli és chilei előadók ismertették kutatási eredményeiket. Az esemény fénypontja napjaink egyik legkiemelkedőbb angolszász természetjogi gondolkodójának, John Finnisnek, az Oxfordi Egyetem és a Notre Dame Egyetem emeritus professzorának nagyelőadása volt. A konferencia másik kiemelt előadója, Christopher Tollefsen, a Dél-Karolinai Egyetem professzora a természetjogi elmélet gyakorlatba való átültetésének problémakörét mutatta be.

[Bővebben](#)

„Az MI európai szabályozásának kihívása: megtalálni az egyensúlyt az alapjogok védelme és a technológia kínálta versenyképességi előnyök között.”

Az Információs Társadalom Kutatóintézet az Európai Unió 2024-es magyar elnöksége keretében nemzetközi konferenciát szervezett az alapjogok és a mesterséges intelligencia (MI) kapcsolatáról. Az eseményen előadóként képviseltette magát többek között az Európai Bizottság Tartalmak, Technológiák és Kommunikációs Hálózatok Főigazgatósága (CNECT), az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége, az Európai Adatvédelmi Testület, továbbá fontos iparági szereplők, köztük a Meta. A konferencia az MI és az alapvető jogok kapcsolatát, az MI-ben rejlő emberi jogi kockázatokat, illetve azt vitatták meg, hogy az MI európai uniós szabályozása miben hozhat változást, és hol indokolt majd kellő óvatossággal eljárniuk a jogalkalmazóknak.

[Bővebben](#)

Nemzetek Európája Karrierprogram - immár ötödször

Ötödik évnyitó ünnepségét tartotta a Nemzetek Európája Karrierprogram, amelynek célja a jól felkészült, uniós ügyekben jártas, szerteágazó tudással, nyelvismerettel és tapasztalattal rendelkező, elhivatott szakemberek képzése. Bóka János, európai uniós ügyekért felelős miniszter hangsúlyozta, hogy olyan tisztviselőkre van szükség, akikre a szakértelem mellett egyaránt jellemző a valóságtisztelet, a vitázás képessége és a kritikai szemlélet. E célok elérése érdekében a Karrierprogramot az idei évben nemzetközileg elismert diplomáták is segítik. A képzés ötödik évfolyama Robert Schuman luxemburgi születésű kereszténydemokrata politikust választotta névadójául.

[Bővebben](#)

„Akkor tudjuk megújítani intézményeinket, ha a Nyugat időtlen bölcsességére építjük őket.”

A Molnár Tamás Kutatóintézet meghívására a kortárs amerikai konzervatív keresztény gondolkodásról tartott előadást Stephen Wolfe, a *The Case for the Christian Nationalism* című nagy hatású könyv szerzője. Wolfe a második világháború utáni konzervatív mozgalmak belső feszültségeit és fejlődését elemezte, különös figyelmet szentelve Ronald Reagan idejére, valamint a katolikus hagyományok szerepére a konzervatív ideológia alakításában. Donald Trump 2016-os győzelmét a hagyományos amerikai értékek iránti vágyként értelmezte, ugyanakkor rámutatott arra, hogy a jobboldal gyakran késve reagál a politikai változásokra.

[Bővebben](#)

[Molnár Attila Károly: Érvék a keresztény nacionalizmus mellett](#) (a könyvet bemutató és az előadást felvezető írás)

Galícia és a lengyel kérdés a Nagy Háború alatt

A Közép-Európa Kutatóintézet által szervezett konferencia témája Galícia Osztrák-Magyar Monarchián belül betöltött különleges státusza volt az első világháborúban. A rendezvény kiemelt vendége volt Kamil Ruszala, a Krakkói Jagelló Egyetem történésze, aki előadásában bemutatta Galícia szerepét az Osztrák-Magyar Monarchiában, a világháború okozta társadalmi és politikai változásokat, valamint a lengyel függetlenségi törekvések hátterét.

[Bővebben](#)

Ahogy mindig, úgy ma is fontos a vallás szerepe a politikában

Michael Wallace Banach érsek, Magyarország apostoli nunciusa a vallásszabadság témájában tartott előadást a Vallás és Társadalomtudományi Kutatóintézet meghívására. Az előadó a vallásszabadsághoz való jogot, illetve az ahhoz kapcsolódó egyházi tanítást bontotta ki a Szentszék és az Egyesült Államok kontextusában, saját diplomáciai tapasztalataival kiegészítve. Előadásában értekezett vallásszabadság kiemelkedéséről az Egyesült Államok alapításakor, valamint a II. Vatikáni Zsinat és a Szentszék vallásszabadságról szóló tanításáról.

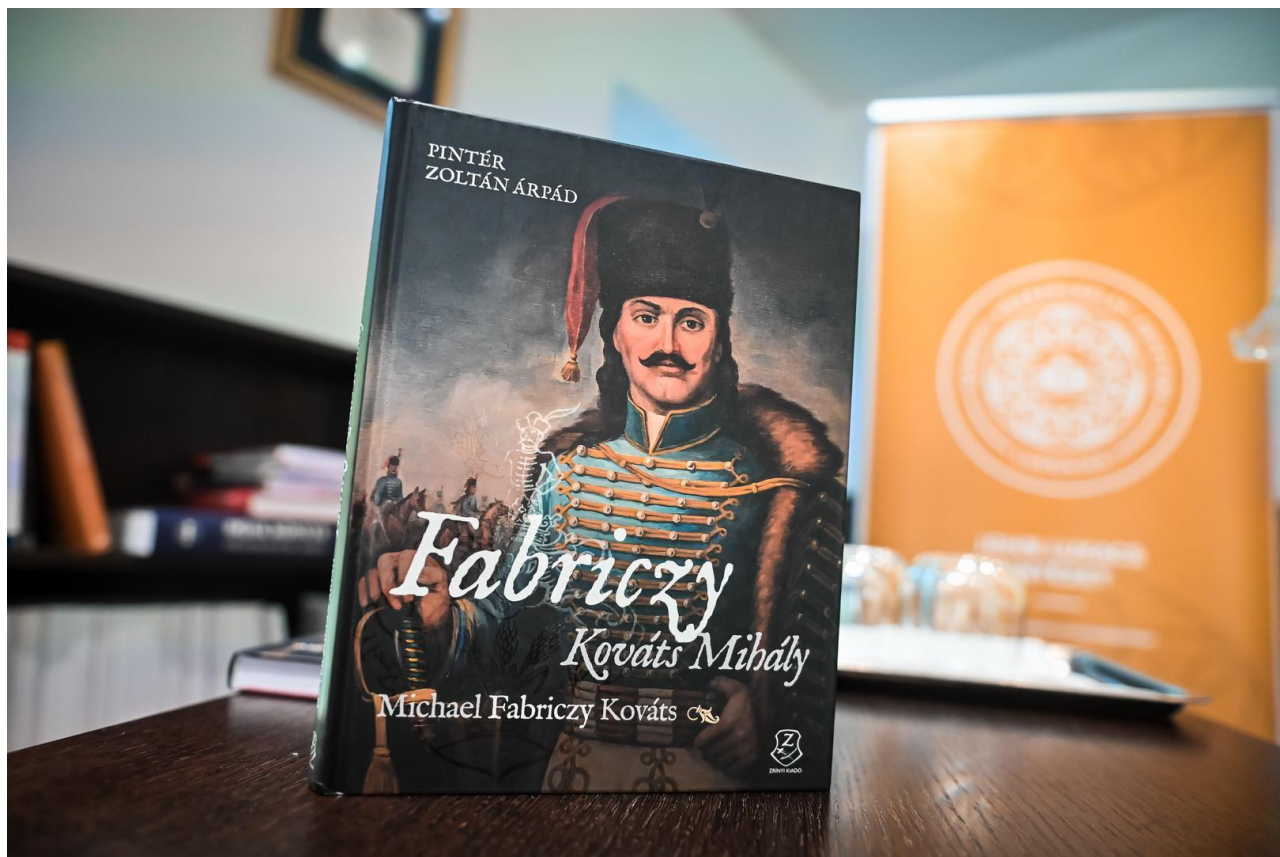
[Bővebben](#)

„Ad okot kritikára az EU mesterséges intelligencia rendelete, de a jogalkalmazás kezelheti a hiányosságokat.”

Mi a baj az EU mesterséges intelligencia rendeletével? címmel tartott előadást az Információs Társadalom Kutatóintézet kutatói műhelybeszélgetésén Martin Webers, a Tartu-i Egyetem IT jog professzora, a Robotics & AI Society elnöke. Meglátása szerint az Európai Unió szabályozása nem követi a valóban kockázatalapú megközelítést, és nem veszi figyelembe a mesterséges intelligencia nyújtotta előnyöket. A megfelelő, valóban kockázatalapú végrehajtás ugyanakkor kezelheti a jogszabály problémás elemeit.

[Bővebben](#)

Magyarok Amerikában: kiemelt eredmények és napjaink kihívásai

A John Lukacs Intézet az amerikai magyarság kiemelt teljesítményeiről rendezett panelbeszélgetéseket a Fabriczy Kováts Mihály Emlékév keretében, ahol a téma elismert szakértői ismertették a magyar-amerikai kulturális kapcsolódásokat az elmúlt három évszázadban erősítő személyeket és mérföldköveket. Az első panelbeszélgetés az amerikai történelemből emelt ki emlékeztető magyar teljesítményeket, így például Haraszthy Ágoston kaliforniai borkultúrában játszott szerepét, John Lukacs munkásságát és Szabó Gábor jazzgitáros életútját. A második panelbeszélgetés az amerikai magyarság életébe nyújtott betekintést, kiemelt figyelmet fordítva a tengerentúli magyar diaszpóra intézményeire és a diaszpóra közösségek jelenkori kihívásaira, úgy, mint az amerikai magyarság kulturális értékeinek megőrzésére, a Kárpát-medencében élő magyarság emberi jogi támogatására és a különböző ösztöndíj-programokra.

[Bővebben](#)

Blogbejegyzések

Pócza Kálmán: Alkotmányozó hatalom a nemzetállamokon túl?

Lehet-e alkotmányozó hatalomról beszélni a nemzetállami kereteken túlmenően? Ezt vizsgálja egy nemrégiben megjelent könyv, amelyben a szerző, Geneviève Nootens annak jár utána, hogy a kérdésre nemmel válaszoló hagyományos nézetet az utóbbi évtizedekben milyen alternatív elméletek próbálták felülírni.

[Bővebben](#)

Sorbán Kinga: Az EU helye a nemzetközi MI-irányítás rendszerében

Az Európai Unió mesterséges intelligenciáról szóló rendelete, az AI Act (AIA) 2024.

augusztus 1-jén lépett hatályba. Az EU, bár jelentős, de nem az egyetlen szereplője a mesterséges intelligencia globális irányítási rendszerének, és mindenki szeretne egy szeletet a szabályozási tortából, a nemzetközi környezetben több szervezet is meghatározó szerepre törekszik.

[Bővebben](#)

Máthé Réka Zsuzsánna: Az Európai Unió bezárkózik

Az Európai Unió végleges kiegyenlítő vámot vezet be a kínai gyártású akkumulátoros elektromos gépjárművekre. Az intézkedés a már korábban elfogadott, ideiglenes vámkivetésről szóló rendelet értelmében egyes gyártókra akár 40 százalék feletti vámot szab meg, ami hosszú távon erősítheti Kína globális pozícióját.

[Bővebben](#)

Mernyei Ákos: A geostratégiától a geoökonómiáig

Az egy hónapja bemutatott Draghi-jelentés a felszínre hozott, és (szak)politikai vitatémává tett számtalan megmozgatható eszközt és megoldási módot, amely hozzájárulhat Európa versenyképesebbé tételéhez. Javaslatai között feltűnik egy eredetileg ettől alapvetően eltérő célra létrehozott eszköz, az Európa Unió „Global Gateway” stratégiájának és eszközrendszerének felhasználása is.

[Bővebben](#)

Kalas Vivien: Választói magatartás a 2024-es EP-választáson

Az Eurobarométer legújabb felmérése a legutóbbi európai parlamenti választáson való részvétel, illetve távolmaradás mögött húzódó okokat igyekszik feltárni.

[Bővebben](#)

Zahorán Csaba: Egy híd – két emlékezet

Ústí nad Labem – német nevén Aussig – városában több híd is áll, az egyik közülük a „Dr. Edvard Beneš híd”. A helyi emlékezet e fontos helyén található emléktáblák mintha vitában állnának egymással, és ezt a feszültséget ma is érezhetik a történelem iránt érdeklődők.

[Bővebben](#)

Petruska Ferenc: Hogyan dönt az algoritmus élet-halál kérdésekben?

A blogbejegyzésben szó esik a mesterséges intelligencián alapuló autonóm fegyverrendszerek etikai és jogi dimenziójáról, e fegyverek bevetésének lehetséges következményeiről, a felhasználói felelősség kérdéséről, a szabályozó jogi környezet, valamint az emberi felügyelet fenntartásának szükségességéről.

[Bővebben](#)

Sajtómegjelenések

- **Kalas Vivien arról, hogy versenyképes lesz-e Európa.** Az Európai Unió versenyképességének növelése valamennyi tagországnak érdeke, nézeteltérések az ehhez szükséges eszközökben vannak. Az Európa Stratégia Kutatóintézet kutatója felhívta a figyelmet arra, hogy Magyarország az uniós elnökség részeként előmozdítaná a Nyugat-Balkán integrációját, amely a magyar álláspont szerint megkerülhetetlen a versenyképesség megerősítése szempontjából. A biztonsági portfóliókkal kapcsolatban Kalas Vivien kiemelte, hogy a Várhelyi Olivérnek szánt egészségügy területe az elmúlt években mind fontosabbá vált az Unióban. [InfoRádió Aréna](#)
- **Novák Attila a Közel-Keleten kialakult helyzetről.** A Közel-Kelet teljesen más logika alapján működik, mint az európai kontinens, az elrettentésnek kiemelt szerepe van a konfliktusok menedzselésében. A Molnár Tamás Kutatóintézet tudományos főmunkatársa szerint az egyre inkább terjedő és egymás hatásait is erősítő erőszakspirálnak jelenleg nem látszik a vége, bár több nemzetközi szereplő mindent elkövet azért, hogy a konfliktus ne terjedjen túl a régióban. [Magyar Hang](#)
- **Próhle Gergely a németországi tartományi választásokról és a német politikai rendszerről.** Szeptember első vasárnapján két korábbi keletnémet tartományban, Szászországban és Thüringiában tartottak parlamenti választást. Az AfD Thüringiában nyert, Szászországban a második legerősebb politikai erővé vált. A John Lukacs Intézet programokért felelős igazgatója úgy véli, hogy az AfD-t érintő politikai karantén nem megfelelő stratégia, ugyanis olyan pártok koalícióját eredményezi, amelyek szinte „tűz és víz”. Ez azzal jár, hogy nincs világos kormányzati politika, mert egymással gyökeresen ellentétes pártok kénytelenek koalíciót dönteni. [InfoRádió Aréna](#)
- **Rab Árpád arról, hogy új fejezetet nyithat-e az álhírek terén a mesterséges intelligencia.** A generatív mesterséges intelligencia eszközök számos képesség pótló és képesség javító lehetőséget is nyújtanak a társadalom számára. Felhasználhatók azonban a dezinformációk területén is, a generálható álhírek számosságával, gyors terjesztésével, sok csatornás megjelenésével. Az ezzel együtt járó kihívásokról, a szabályozás lehetőségeiről, és a társadalmi tudatosságról is szó esett a beszélgetésben. [ATV](#)
- **Csizmazia Gábor arról, hogy egyre mélyebb a szakadék a két tábor között az amerikai elnökválasztás előtt.** Az amerikai közélet háttérében meghúzódó politikai és társadalmi feszültségek kapcsán a John Lukacs Intézet tudományos munkatársa emlékeztetett arra, hogy az amerikai történelem gazdag az erőszakos eseményekben. Miközben a gazdasági egyenlőtlenségek méltányos kezelése mindmáig megosztó kérdés, egyre szélesebb körben elfogadott az a nézet, hogy a globalizáció veszteseit valahogy kormányzati segítségben kell részesíteni. Ezzel párhuzamosan a közbeszédet eluralták a szélsőséges (baloldali progresszív és nacionalista-populista) hangadók, ami nemcsak a retorikára, hanem a politikai intézményekbe vetett bizalomra is káros hatással van. [mandiner.hu](#)
- **Tálas Péter Ukrajna és a Nyugat eltérő stratégiájáról.** A kurszki betörés után az ukrán csapatok egy része továbbra is orosz területen állomásozik, és Ukrajna pedig arra kéri nyugati szövetségeseit, hogy olyan nagy hatótávolságú fegyvereket adjanak, amivel Oroszország belső területeit is lőni tudná, ami azonban egyelőre nem történt meg. A John Lukacs Intézet tudományos főmunkatársa szerint ennek az is az oka, hogy a Nyugatnak más a stratégiája, mint Ukrajnának: Ukrajna fel akarja szabadítani az oroszok által megszállt területeket, ellenben a Nyugat nem akarja, hogy Oroszország győzzön, de azt sem akarja, hogy Oroszország eskalálja a háborút. [Szabad Európa](#)

- **Petri Bernadett az Európai Unió kereszténydemokrata gyökereiről.** Az Európa Stratégia Kutatóintézet megbízott vezetője az M5 Kommentár Klubban elmondta, hogy a kereszténydemokrácia a közösségre épít szemben a liberalizmus individualista felfogásával. Éppen ezért volt lényeges, hogy az Európai Unió és annak elődjei koncepciójának megalkotása és az európai együttműködés létrehozása során a kereszténydemokrácia értékrendje volt meghatározó. Ezt a tervet ekkor még a békére, az egyenrangúságra építették, amely az európai együttműködést nem a nemzeti közösségek feloldásaként, hanem a közösségek közösségeként képzelte el. [M5](#)
- **Demkó Attila Kína világban betöltött szerepéről és az USA világrendjéről.** A John Lukacs Intézet tudományos munkatársa az új világrend kialakulásának veszélyeiről, az USA és Kína közti feszültségekről, illetve Kína a világban betölteni kívánt szerepéről beszélt. A jelenlegihez hasonló átalakulás a XX. században két világháborúhoz vezetett, és a konfliktus Demkó Attila szerint a XXI. században is nehezen elkerülhető, de valószínűleg inkább egy hosszan elnyúló hidegháborúval számolhatunk, mely nem válik forróvá. Úgy véli, oda kell figyelni arra, amit Kína mond, és tanulni kell abból, hogyan romlott meg az orosz-nyugati viszony. [HIT Rádió](#)
- **Csiki Varga Tamás arról, hogy nem a főtitkárváltás, hanem az amerikai választás hozhat éles fordulatot a NATO-ban.** A korábbi NATO-főtitkár hivatali ideje lejárt, immár Mark Rutte egykori holland kormányfő a katonai szövetség új vezetője. A John Lukacs Intézet tudományos főmunkatársa szerint a személycsere miatt nem várható jelentős hangsúlyváltozás a szövetségesek közös politikájában, hiszen a főtitkár funkciója csupán a NATO-döntések kommunikációja, nem változtathatja meg a közös döntések irányát. Csiki Varga Tamás szerint a főtitkárváltásnál jóval nagyobb hatással lehet a NATO-ra a novemberi amerikai elnökválasztás. Donald Trump csökkentené az Ukrajnának nyújtott háborús támogatást, és változtatna a NATO-n belül tehermegosztáson, ami azt is jelentené, hogy Európának többet kellene betennie a közösbe. [InfoRádió](#)
- **Csepeli Réka a Franciaországban kialakult belpolitikai helyzetről.** Franciaországban a júliusi nemzetgyűlési választásokat követően politikai patthelyzet alakult ki, hiszen egyik párt sem tud stabil többséget kialakítani – mondta az Európa Stratégia Kutatóintézet kutatója. A július 7-i parlamenti választások eredményeként a Barnier-kormánynak „relatív többsége” van a nemzetgyűlésben. Csepeli Réka szerint ez egy rövidtávú taktikai siker Emmanuel Macron francia elnök részéről, ami azonban hosszútávon megoldhatatlan. A kialakult bizonytalan helyzetben alapvetően Macron kitartásán múlik minden; könnyen napirendre kerülhet a lemondása és egy előrehozott elnökválasztás is. [Magyar Hírlap](#)

Közelgő események

Az amerikai elnökválasztás eredményeinek értékelése – A John Lukács Intézet egy vitaest keretében mutatja be, elemzi és értékeli a 2024-es amerikai választások eredményeit. 2024. november 11. [Program és regisztráció.](#)

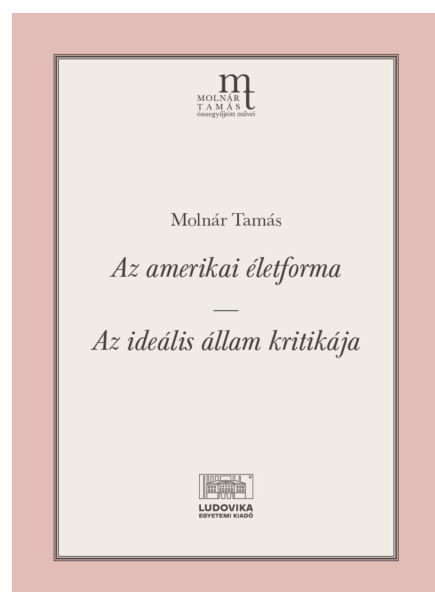
The challenges of digital technology for democracy – lessons and views from a Baltic perspective - Egils Levits Lettország korábbi elnökeként betekintést nyújt az ország politikai helyzetébe, az Európai Unióhoz fűződő viszonyába. 2024. november 11. Program és regisztráció hamarosan.

Academic Competitiveness: The Future of European Higher Education, Research and Development – Az Európa Stratégia Kutatóintézet (ESKI) által szervezett nemzetközi konferencia azt vizsgálja, hogy az egyetemek és a kutatóintézetek hogyan segíthetik elő az innovációt, hogyan mozdíthatják elő a regionális fejlődést, és hogyan támogathatják a fiatal kutatók karrierútját az akadémiai és az akadémiai körökön kívül. 2024. november 18. Program és regisztráció hamarosan az ESKI honlapján.

Churchill 150 - A John Lukács Intézet (JLI) konferenciája Winston Churchill születésének 150. évfordulója alkalmából kerül megrendezésre. Ennek keretében neves és elismert amerikai, brit, német, francia, valamint magyar történészek és szakértők beszélgetnek Churchill életművéről és gondolkodásáról. 2024. november 22. Program és regisztráció hamarosan a JLI honlapján. 2024. november 22. Program és regisztráció hamarosan.

Protection of minors and protection of data: the challenges of age-verification and age-appropriate designs - Az Európai Unió magyar elnöksége és az Információs Társadalom Kutatóintézet (ITKI) szakértői workshopja a digitális térben felmerülő gyermekvédelem témájában. 2024. december 4. Program és regisztráció hamarosan az ITKI honlapján.

Publikációk

Az amerikai életforma – Az ideális állam kritikája

Szerző: Molnár Tamás

Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest, 2024.
240 p.

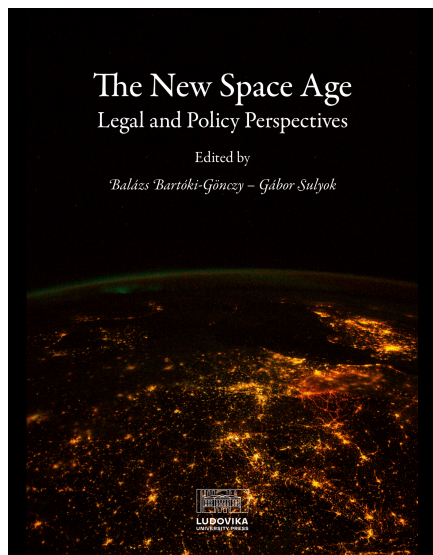
Digitális és nyomtatott kiadás

[Információk a könyvről](#)

The New Space Age. Legal and Policy Perspectives.

Szerkesztők: Balázs Bartóki-Gönczy, Gábor Sulyok

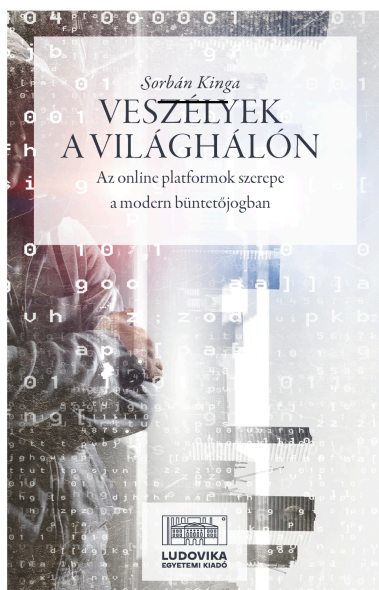
Ludovika University Press, Budapest, 2024.

688 p.

Digitális kiadás, nyomtatott hamarosan

[Információk a könyvről](#)

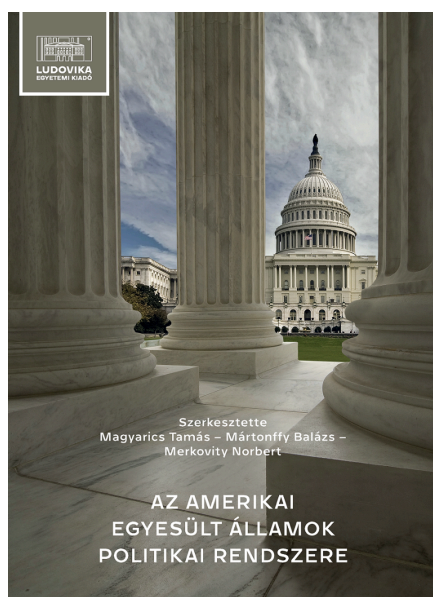
Veszélyek a világhálón. Az online platformok szerepe a modern büntetőjogban

Szerző: Sorbán Kinga

Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest, 2024.
480 p.

Digitális kiadás

[Információk a könyvről](#)

Az Amerikai Egyesült Államok politikai rendszere

Szerkesztők: Magyarics Tamás, Mártonffy Balázs, Merkóvity Norbert

Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest, 2024.
256 p.

Digitális és nyomtatott kiadás

[Információk a könyvről](#)

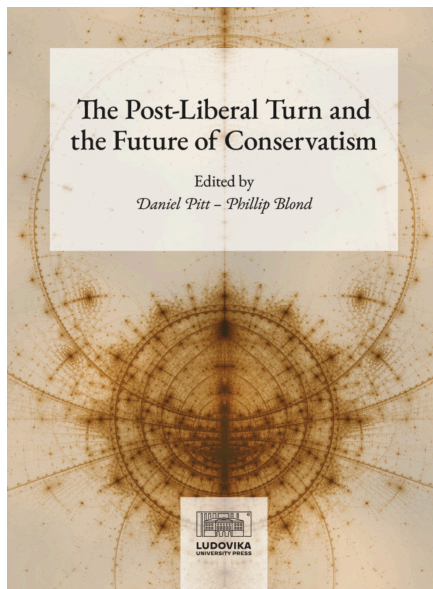
Szakpolitikai elemzések 2023. II. félév

Szerkesztők: Schmidt Laura, Tárnok Balázs

Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest, 2024.
224 p.

Digitális kiadás

[Információk a könyvről](#)

The Post-Liberal Turn and the Future of Conservatism

Szerkesztők: Daniel Pitt, Phillip Blond

Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest, 2024.
288 p.

Digitális kiadás, nyomtatott változat
hamarosan

[Információk a könyvről](#)

Copyright © Nemzeti Köszolgálati Egyetem

Hírlevél feliratkozás menedzselése illetve leiratkozás a hírlevélről